

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca végén a (Máriaffy-ház) hová a lap szerkesztési részét illető közlemények címzettje.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egy évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona.
3 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 5 korona.

Egyenlőre 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz.: 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon sz.: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyzetű centimetryi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyitóléti cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Az államfőntartó gazdai elem.

Két cikk.

II.

Budapest, szept. 16.

Hiába, a Tisza István agrárpolitikájáról kisül ilyenkor, hogy az tulajdonképpen teljesen meddő. Attól a pénzbeáramlástól, melyet ezek a merész agrárpolitikusok olyan örömmel üdvözölnek, joggal óvja a belügyminiszter a gazdákat, mert hát az a pénzbeáramlás csak uzsorakamatra kerül a megszorult gazda kezébe.

Ilyenkor kitűnik, hogy első sorban az a szükség, a mitől ezek az urak félre félnek, mert bankjaikat látják megtámadva általa; a szövetkezők. Mikor a kormány egy tagja figyelmezteti az illetékeseket, hogy a megszorult gazdák ne essenek áldozatul az uzsorának s mikor a kormány többi tagjai, mondjuk a legnagyobb jóakarattal gondolkodnak azon, vajon minő eszközökkel segíthetnénk az akut bajokat, és előzhetnénk meg a jövőbeni bajokat, vajon nem jut-e eszükbe a kormány tagjainak az a mulasztás, az a rosszakarati hanyagság, mely a kormány lelkiismeretét a szövetkezéssel szemben terheli.

Hiszen nyilvánvaló dolog, hogy mindezek a bajok sokkal kisebb súlyúak lehetnének volna a gazda vállaira, ha a szövetkezés, melyet a nemes ügyvezető lelkes apostolainak az uralkodó rendszer ellenére is sikerült szép sikerrel megvalósítani, olyan erkölcsi és gazdasági támogatásra talált volna az állam kormányzójától, a minőt megérdemelt volna. Mert hiszen a gazda hitelügyében az alapos rendezése szövetkezetek nélkül el sem képzelhető. A szövetkezés ez orvosságot nyújt a gazda bajára. Az önségely elve pedig, mely a szövetkezés lelke, indító ereje, azt jelenti, hogy mindezek az eszközök az államnak valami kevés áldozatába kerültek volna.

De hát az állam kormányát ezt a kötelességet sem szánta a gazdának, mert az uralkodó rendszer matadorjai bankjaikat féltették, az önzetlen konfiscációtól. Így azután évszámra kérték a szövetkezők uttörőit, hogy az állam legalább jóakarattal asszisztenciát biztosítson a szövetkezésnek, legalább a törvényről gondoskodják, legalább a viszonyokat rendezze — hisz ez az ál-

lam kötelessége, s egy minimális segítségben részesítse az ügyet, mely idegen földön óriási eredményeket vitt ki.

Nem, a kormánynak még ez az áldozat is sok volt, és dialektikával igyekezett elújni a kérdést, mikorisméltan felvetették. Így tehát nincs okunk csodálkozni azon, hogy az uzsorások rávetik magukat a nyomorúságba jutott gazdára, kihasználják kényszerhelyzetét, s az inségbe jutott gazdát az adósság terhével fojtják meg, ráviszik állatainak eladására, földjének eldarabolására, elharcolására s földönfutóvá, proletárrá teszik a gazdát.

De nem csak az uzsorásoktól, ha nem a vidéki pénzintézetektől is óvnia kellett volna a miniszternek a gazdát. Hiszen az uzsorás is alig vesz több kamatot a pénz után, mint az a 15—25%-ra dolgozó pénzintézet, melynek 300%-os dividendáját a kormány oszlopos híveinek sikerült eddig a szövetkezetek konkurenciájától úgy félig-meddig megóvni.

De ez még nem minden, amit a szövetkezés útján elérni lehetett volna. A termelésnek, értékesítésnek minden vonalán hasznára van a gazdának a szövetkezés. Hiszen a gazdának mai baján, nevezetesen azon, hogy a 12—13 forintos buzaárak daczára 7—8 frton adta el a buzáját, szintén lehetett volna segíteni szövetkezi tárházak útján. Hiszen ha a gazdának ideje van, nevezetesen terhei időt engednek arra, hogy buzájával bevárja a magasabb árakat, akkor nem kell eladnia az első jelentkezőnek olyan áron a gabonáját, hogy az kívánja. A tárházakba betárolva és reá kölcsönt főlve eltarthatja gabonáját a gazda addig, a míg az árak megállapodtak, a mikor már nem csak a falu kocsmárosa, hanem a gazda is tudja a buza ártendenciáját, a készletek és a fogyasztás igényeinek arányát.

Az idei év tanulsága a kormánynak is tanulságul fog szolgálni, meg a gazdának is. A kormány talán figyelmessé lesz az eszközökre, melyeket az agráriusok régen hangoztattak — sajátos süket füleknek, a gazda pedig fölfogja ismerni azt, hogy a helyes út csak a szövetkezés útja, hogy ha maga a gazda nem tesz a maga érdekében valamit, akkor bizony éhen halhat — az agrárügyetemes küszöbén.

A most ébredő parlamenti szezon

pedig megfogja mutatni, hogy a kormány mire tartja érdemesnek az „államfőntartó gazdaszáltyát.”

Miért drága a liszt?

Kolozsvár, szept. 18.

Országszerte általános a panasza az élelmi szerek, s ezek között legfőképpen a lisztnek mértéktelen megrágódása miatt.

Épen a liszt lévén a legfőbb élelmi cikk, nem lehet közömbös kutatni azon okok után, melyek a lisztárak szokatlan emelkedését felidéztek.

A mennyire mi megítélhetjük a helyzetet, a lisztárak szokatlan mérvű emelkedése nem valamely kényszerhelyzetnek a kifolyása, hanem inkább olyan okokra vezethető vissza, a melyek azt igazolják, hogy a malmok egyszerűen kizsákmányolják a helyzetet.

Mindenki az általános drágaságról beszél, a malmok tulajdonosok és nagyobb lisztkereskedők elkezdnek okoskodni. Ha általános drágaság van, akkor az a hit gyorsan meggyökerezik a fogyasztó közönségnél, hogy ilyen időben minden élelmi cikket csak drágán szerezhet be. A fogyasztó egyszerűen panaszkodik; de mert enni kell, hát olyan árat ad a portékáért, a melyet az elárúsító szab meg.

A malmok tulajdonosok egyszerűen erre a körülményre, tehát a fogyasztó közönség hisztériájára fektetik az üzleti politikájukat. Az elvük az, hogy ha egyetemes drágaság van — akkor mindenki — bár, zugo-lyódva, de kénytelen megfizetni a magasabb árakat. Ergő megállapítjuk még pedig csodálatos egyetértéssel a magasabb árakat, mert hát a fogyasztó ily árak mellett is kénytelen beszerezni ezt a legfőbb élelmi cikket.

Arra persze a malmok tulajdonosai nem gondolnak, hogy a tulajgásra felelősséget árak minő gazdasági kalamitást szülhetnek a fogyasztó közönségre és az országra nézve.

Ők ezzel a kalamitással nem törődnek. Nekik csak az kell, hogy a drágaság híre egyetemes elterjedést nyerjen, s ez uton ők válhassanak a helyzet urai.

És tagadhatlan, hogy ma Magyarországon tényleg a malmotulajdonosok a helyzet urai.

Nem ugyan azért, mert a gabonaféléket a malmok a lisztárakkal természetes arányban álló árak mellett szerzik be, hanem csak azért, mert elég lelketlenek az amúgy is nehéz helyzetet a maguk előnyére kihasználni.

Nekik a haszon a fődolog, még pedig csak a saját hasznuk. A nép elszegényedése, az általános gazdasági visszaesés és a malmotulajdonosok előtt mind nem jön számításba.

Előttük a döntő szempont az, hogy a helyzet most rájuk nézve váratlanul kedvező, zó, s ők egyszerűen élnek az alkalmal.

Hát — így okoskodnak — tehetnek-e ők arról, ha a közönség már beleélté magát abba a hitbe, hogy az élelmi szerek árának rohamos és mértéktelen emelkedése még is csak az általánosan ismert kedvezőtlen természeti viszonyoknak a természetes következménye?

Persze ilyen elvek mellett nem lehet csodálni, ha az általános drágaság végzetes következményeivel a malmotulajdonosok nem verik a fejüket, hanem egyszerűen zsebre vágják a hasznokat a melyek pedig épen nem sorozhatók a tisztességes polgári haszon kategóriájába.

Hát, hogy ez az eljárás nem valami kedvező színben tünteti fel a malmok üzleti politikáját, ezt nem szükséges magyarázgatnunk.

Nekünk legalább az a véleményünk, hogy, az a mit a malmok a liszt árak tulajmagas felemelése útján elkövetnek — magyarázólva — vizsgálás és a közönség jóhiszeműsége és a kényszerhelyzettel. De nagyfokú lelketlenség is az amúgy is minden felől szorongatott fogyasztókkal szemben, mert olyan anyagi áldozatok hozatalára kényszerítik őket, a melyekből kizárólag a malmoknak van meg a megengedtetni jóval nagyobb hasznuk, s a melynek másoldalon meg az a következménye lesz, hogy az országnak épen a kevésbé vagyons osztályát terelik a végeleszegényedés útjára s ezzel magát az országot ejtik alig kiépíthető gazdasági válságba.

Annak bizonyítására, hogy a buzaárak és a lisztárak között milyen nagy az aránytalanság, s hogy tehát a malmok tényleg kizsákmányolják a magas liszt árakkal a fogyasztók közönségét, íme néhány adat:

1896. év végén a gabona árak voltak métermázsként:

Buza . . . . . 6 frt 91 kr.

Rozs . . . . . 5 frt 64 kr.

Tengeri . . . . . 3 frt 65 kr.

1897. szeptemberben:

Buza . . . . . 11 frt 66 kr.

Rozs . . . . . 8 frt 50 kr.

Tengeri . . . . . 5 frt 75 kr.

Ezzel szemben a közép minőségű konyha liszt kilója volt 1896. év végén, 6 kr, ugyan-ezen liszt most: 13 kr. tehát a míg a gabona

árak ma az 1896-ik évihez képest 85 százalékkal emelkedtek, ugyanakkor a lisztárak 110 százalékkal nőttek.

A gabona és lisztárak viszonylatában tehát nem kevesebb, mint 25 százalékos az a mesterséges áremelés, vagy is a malmoknak az a haszonrésze, a mely a múlt évhez, vagy is az eddigi árakhoz képest a megengedhető, úgy nevezett polgári kasznót túl haladja.

Ez a pár adat is azt hisszük mindenkit meggyőzhet arról, hogy a malmok tényleg kizsákmányolják a helyzetet és csak épen 25 százalékos olyan uzsora-hasznokat vágnak zsebre, a mely teljesen elégséges a nép elszegényítésére.

Ha tehát ma a lisztárak oly magasak, az elsősorban a malmok mértéktelen haszonvágának tulajdonítható.

A kormánynak a sor, hogy ezt a telhetetlenséget, — mely országos jellegű veszedelem, a kellő határok közé szorítsa.

— n. f.

EMKE.

1. kérdés: Az E. M. K. E. elnöki állására kit tart felkérőndőnek, a ki az egyetemes kulturális és társadalmi missziójára való tekintettel, a társadalomban elfoglalt állásánál és köztevékenységénél fogva ezen tiszt betöltésére véleménye szerint leginkább alkalmas?

2. kérdés: Helyesli-e az alapszabályoknak azt a módosítást, hogy az évi rendes díjak 2 frtról 5 frtra, a pártoló tagsági díjak pedig évi 1 frtről 2 frtra felemeljenek, s reméli-e, hogy ezáltal nagyobb anyagi eredmény s az egyetemes ügyei iránt pedig szélesebb körű érdeklődés fog elérni. Igen-e vagy nem?

3. kérdés: Helyesli-e, hogy a régi alapítók a választmányból kihagyassanak. Igen-e vagy nem?

4. kérdés: Szükségesnek s az egyesület ügymenetére, alapítókének gyarapodására előnyösnek tartja-e, hogy az alapszabályok egy módosításának, miképp ezáltal belépő újak a választmánytagjai ne legyenek? Igen-e, vagy nem?

5. kérdés: Helyesnek tartja-e azt, hogy az alapszabályok által meghatározott működési körből kihagyassék mindaz, a mi specifikusan a közgazdasági tevékenység körébe tartozik? Igen-e, vagy nem?

6. kérdés: Az E. M. K. E. titkári (főtitkári) állását összeférhetőnek tartja-e az országgyűlési állással? Igen-e vagy nem?

Dr. Török Albert nyug főispán. Sz. Udvarhely.

1. Ugron Gábor.
2. Nem.
3. Nem.
4. Nem.
5. Nem.
6. Nem.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1897. szeptember 18.

Uti emlékek.

V. Stockholm.

Mindazon által elég gyorsan megy az időzés, különösen akkor, ha vagy kész covetést veszünk, vagy egyszerre megadjuk a kívánt ételek és italok nemét és sorrendjét. Külömben sok félreértés támadhat.

Az étteremben dohányozni a legnagyobb szabadság, azért a svéd vendéglőknél mindezt van egy külön szoba, vagy nyáron a szabadban kintett asztalok és székek állnak, ahol pihenhetni szabadon. A bor nagyon drága ital (8 deczi 1—2 korona), talán ez az oka az általános, de egyuttal mértéktelen ivásnak. Apró 3 deczi palackokban adják a bort, naponta sok százezer dugót poharaként (az u. n. tuborg). Előbb kellett volna megemlítenem, hogy az u. n. kaffekészítőt (kávé, vaj, tojás, hideg és meleg italok) mindenütt északon az illető szállodákban tartozik az utas elfogyasztani (rendes ár 1. kor.) külömben a szobája árát felvesszük.

A rendes étkezési időben (délután 2—4, este 8—10—11-ig) majd minden jóra valóbb és előkelőbb étteremben zene van, a svéd zenei- és zenészek azonban kótából muzsikálnak megelégedéssel.

Jóbbára katonazenekarok, de néhol zenei- és zenészek is.

Olyan azután a zene is . . .

A királyi kastély olasz renaissance ban épített hatalmas négyszöge urálja a fővárost.

Belseje, az ünnepségekre szánt termek leszámításával, valami különös, barátságos lakályosságát visel magán, úgy a butorzat, mint annak polgáriasan kényelmes elrendezésével. Látszik a szobákban, tapetákon, karszékeken, hogy lakják és használják őket. Némelyike kissé viseltes is már. Nagyon sok és szép gobelin ékesíti a falakat, a külföldi uralkodók arcképeiből pedig egy egész múzeum kitelne.

Érdekes és gazdag a királyi fegyver és ruha gyűjtemény is, a svéd dicsőség fényes napjaiból, Gusztáv Adolf és XII. Károly király emlékeit őrizve nevezetes ereklyékben.

A Slottsbacken (várhegy) előtt a kikötő húzódik, mozgalmas képet nyújtva, itt áll III. Gusztáv király szobra is A Stadent gyalogszerrel is sétálva egy rövid óra alatt megkerülhetjük, így egész közelből nyilvánvaló munkánk a hajók ki és berakodásának érdekes és változatos képét szemlélhetni.

A Riddarhustorgon áll a városház és a lovagok háza (svéd főrendház), közepén Wasa Gusztáv király szobrával, ki Svédhont Dánia uralma alól felszabadította 1523-ban.

A Stadenről egy hídön átmenve, a vonat által is átszelt Riddarholmen szigeten áll Svédország Pantheona: a Riddarholmskyrka, melynek 90 méteres, áttört művi öntöttvas-torony valódí irányjelzője Stockholmnak.

Itt ebben a puritán egyszerűségű templomban, melynek falai csak a Seraphinrend elhunyt lovagjainak címerei teszik némileg változatosabbá, nyugosznak a svéd dicsőség nagyjai: Gusztáv Adolf és XII. Károly!

Két külön kápolnaszerű fülkében dicsőséges hadjárataik tropheumaitól körüvezve márvány sarcophagban aluszszák örök álmuukat, nem zavartatva a templomban fel a hőmpolygó látogatók sokaságától. E templomban különben nem tartanak istentiszteletet, csak ha temetés van. Itt nyugodni a legfőbb vágya a svéd ambícióknak, a mennyiben nem csak a királyi család, de a felett említett lovagrend tagjai is ide temetkezhetnek! . . .

A sziget közepén van Stockholm város megalapítójának Birger Jarl-nak a polgárság által emelt szobra.

A Gustav Adolfs-torgon a Svédországban (ép mint Olaszországban) obligat nagy király lovasszobrán kívül áll a még teljesen be nem fejezett új királyi nagy színház, melynek árkádjai alatt az „inquarterings bureau” nagy választékban kitűnő szobákat és lakosztályokat bocsátott rendelkezésére, nagyon olcsó árakért az érkező idegeneknek, kik a hotelek kiállításai árát megfizetni hajlandók nem valának. Így mi is szabad választással a kiállítás és a Stradvägen közvetlen közelében az Östermalm egyik most épült utcájában a Storgatan-ban első emeleten utozára 4—5 koronáért (szolgálatlaltal együtt) nagyon kellemes szobákat kaptunk Pritz urnál, ki nyaranta a környéken levő villájában üdül, lakását értékesítvén.

Tovább haladva Stockholm legszebb terét a Kungsträdgården-t érjük, hol egész parkszerű ültetvények között egy nagyon szép szökőkutat és XII. meg XIII. Károly király állószobrát találjuk. Közben van a Küring, de szépen ápolt Berzelius vegyészről elnevezett és szobrával díszített park, melynek közvetlen közelében fekvő fényes kiállítás Bern-féle salomban zene mellett igen jól étkezhetni.

A sóstónak tartva a Strandvägent érjük, Stockholm cörsőjét, melynek svéd lobogókat lengető s a kiállítás időtartamára beállított sürti árbozsorofala mentén haladva, jobbra az állatkert (Djurgorden) szigetének sötét zöldjében már messziről integet felénk a színes hirdetőkről is ismert különös alakú tornyos, kupolás iparosarnok.

A millenium szép napok viszfénye en miniature! . . .

De erről és Stockholm egyéb látnivalóiról legközelebb.

M—s.

Az atya büne.

— Angel regény. —

Az „Ellenzék” számára fordította: AMICA.

I.

— Ej haj! Mindig egyformán végződik! A serelem helye hozzá, tévedések kiegyenlítése, elvált szeretők kibékülése, lakodalmi harangok vidám zenéje, és boldogság! Regényben mind megjárja, de a valódi életben — Bá!

E szavak félig gúnyosan, félig megvetéssel voltak mondva, és beszélő, a könyöknél levő kis asztalon bosszusan taszította félre.

Iskola Alapítvány Kölcsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoala - BCU Cluj-Napoca.

an a kérelmezőknek, a főmérnök által tett pozíciók figyelembe vételével, megadta, király helyeselte a közgyűlés azt is, hogy Monostor főutcáján az építkezések úgy végeztessék meg, hogy a házak előtt 3—4 méter előkert legyen. A kivethetőségre nézve azonban bizottsági szemle tartandó. A Híd-utca szabályozása okéért kisajátítandó volna a híd mellett levő Tauffer-ház és Régeni ház. Ez által a Híd-utca megfelelő kiszélesítés nyerne s jól értékesíthető piactér is keletkezne. A környék-utczák képező pár ócska ház kisajátítása szintén felmerült. Ez által a városi szappan utca a kibővül és később a főutczára szelesebb arányokban megnyílik. A Felsőszén-utczában, a Dunky Kálmán telke előtt kezdődő ház sziget szintén kisajátítandó volna, hogy az utca, melybe a Karolina kör-utca építése folytán tanári lakásoknak megépültek épületek fognak emelteni, megfelelő alakot kapjon. Az a ház-sziget, szűk udvarokkal, az udvarok háta mögött levő szűk utcával utójában van az utca szépségét romboló arányos, fejlődésének. De utjának leendő magának a Karolina orsz. kör-utczának is.

— **Hírek a kolozsvári egyetemi reformpártból.** A kolozsvári egyetemi reformpárt, mely programját 1000 példányban már kibocsátotta, egy a fővárosi, mint a vidéki sajtó a legnagyobb elismeréssel nyilatkozik. Mgr. gr. Majláth Gusztáv er. r. kath. püspök a legnagyobb megelégedéssel szerzett tudomást programjáról; a budapesti egyetemi reformpárt pedig sürgőnyleg üdvözölte a párt bizottságát, napról-napra mind tömegesebben érkeznek legkiválóbb egyenektől és ábrázoló levelek. A választásokra is nagy érdeklődik a párt, mely az egyetemi körökben Polcz Rezső joghallgatót jelöli. Polcz Rezső igen tevékeny részt vett a reformpárt megalakításában megvagyunk győződve, hogy benne az ifjúság buzgó és tehetséges vezetőt fog találni.

— **Értesítés.** Értesítem azon urakat, akik az Egyetemi Körbe már feliratkoztak, de megjelölték mind az ideig meg nem fizették, hogy azt mielőbb meg tenni el ne mulasszák, mert a gyűjtőik csak f. hó 21-én délután maradnak kint az ivartoknál, s azután az új választmány megalakulása a körbe feliratkozni, vagy tagdíjat befizetni nem lehet. Együttal felkérem azon urakat, kiknél az egyetemi kör gyűjtőik vannak, hogy azok a begyűlt tagdíjakkal együtt nekem f. hó 21-én délután, mulhatlanul átadni szíveskedjenek a tagok névsorának összeállítására. Kolozsvárt, 1897. szept. 17. Bodor Antal egyetemi kör sz. i. elnök.

— **Lawn-Tennis verseny.** Kolozsvárt a Lawn-Tennis sport az idén igazi nagy lendületet vett, de még mindig nem volt alkalom a nagy közönségnek megismerkedni a részről a Lawn-Tennis menetével, másrészt pedig jelesebb Lawn-Tennis játékosaink a annyira elszigetelve üzik ezt a sportot, hogy a nagyobb közönségnek művészetükben, nem a mennyiben a Lawn-Tennis játék preláudálása is művészet, gyönyörködni alkalmuk még nem volt. Ez okoknál, de kiváltképpen a sport fejlesztése szempontjából tervbe vették, hogy ez év őszén Kolozsvárt a tornahelyén egy Lawn-Tennis versenyt rendezzenek. A verseny proposícióinak előkészítésére Jermes Lajos bajnokot kérték fel. Vermes a közel-készen lesz javaslatával, a tornaegylet elnöksége elé terjesztik azt és ez fogja kiadni a verseny idejét. A verseny helye a Bernádvárad Lawn-Tennis pályáján lesz megjelölve.

— **Meghívó.** Bátor vagyok a mélyen hallgatni egyetemi hallgató urakat felkérni, hogy folyó hó 20-án hétfőn d. u. 6 órakor a jogi kar II. sz. tantermében tartandó általános ifjúsági közgyűlésen minél számosságban megjelenjenek szíveskedjenek. Tárgysorozat: 1. A főmérnök választása. 2. Határozat hozatala szeptember 6-ikának megünneplése tárgyában. 3. Határozat hozatala az Erdélyrészi Kárpát Egyetemi osztályának megalakítása tárgyában. 4. Határozat hozatala a nemzetiségű hallgatók intézendő felhívás tárgyában. 5. Készenléti interpellációk. Kolozsvár, 1897. szept. 18. Polcz Rezső, joghallgató.

— **Halálhír.** Rischányi János nyugalmazott ker. kapitány 72 éves korában, megözvegyen élte Kolozsvárt.

— **Katonák érkezése.** A hadgyakorlatok bevégezte után holnap délelőn a házi ezrednek két zászlóaljja és a vadász zászlóaljja, valamint az újan ide Beszterczéről átköltözött 63 ezredbeli zászlóalj, mely utóbbinak gróf Marenzi alezredes parancsnoka, Kolozsvárra érkeznek.

A házi ezrednek két zászlóaljja a holnap délutánról egyenesen új rendeltetési helyre, még pedig az első zászlóalj Jerkovics vezénylete alatt Abrudbányára, a második zászlóalj, melynek parancsnoka Arendt Lajos alezredes Visegrádra—Boszníába távozik.

— **Szalavszky lemondása.** Szalavszky Gyula, Pozsony és Trencsén-vármegyék főispánja, az E—s értesítése szerint beadta lemondását.

— **Az Újvilágban** ma nem, csak holnap fog játszani a vasúti zenekar.

— **Szabadságharc** apró emlékek szobrai. Ház-cím. széles alapon, 37 czm. magasságú szoborokból, rendkívül csinosan ki van formázva.

málva a három lépcsőzetű piskii honvéd emléke. A kicsi obeliszk derekának három oldal lapján még a feliratok is pontosan ott vannak. Az egyik felirat ezt mondja:

Vérzetek és elhaltak ök,
De győzedelmeson
Tettök sugára átragyog
Időn s enyészeten.

A másik oldalon el van mondva, hogy az 1848. febr. 9-én ott vívott győzedelmes csata és elhullott dicső honvédek emlékére állítottatott.

A harmadik oldalon fel van jegyezve Bem ismeretes mondanéja: „Ist die Brücke verloren Siebenbürgen verloren.“

Ezt a kicsi obeliszket, a dombon álló eredeti alapján és méretei pontos arányban felvéve, Tokaji Aladár, a szászvárosi Kon-kollégium kitűnő tanára két példányban készíttette el és az egyik példányt a kolozsvári orsz. történelmi emlékei múzeumnak adományozta. Ez adománynyal kapcsolatosan megemlíti, hogy a múzeum felhívást intézett a szobrászattal foglalkozókhoz, hogy az ország különböző részén levő 48-as honvéd-emlékek és szobrok miniatűr mintáit készítsék el a több példányban úgy, hogy lehetőleg olcsó árban a szabadságharc 50 éves fordulójára alkalmával minden ama csatában küzdött honvéd, vagy annak fia, leánya emléktől megszerezhesse.

— „**Antikoris**“ önműködő poloska-fogó biztos sikeréről a közönség már annyira meggyőződött, — hogy egyik család a másikat ajánlja és ez által oly nagy keresletnek örvend, hogy a gyár alig képes a szükségletet fedezni. Szerencse az emberi égre sikerült fel-találni miként szabadulhat meg ezen vérszom-poktól. Az Antikoris ugyan lehetetlenné teszi, hogy a poloska a fekvő helyekre jusson és a lakást kitisztítja a poloskától. Ára a négy darabban álló készletnek használati utasítással együtt 1 ft 40 kr. Kapható mindenütt. — Főraktár Budapest, VI. Teréz-körút 38.

MŰVÉSZET.

Színházi hírek. A heti műsort igen érdekesen és változatosan állította össze az igazgató. Megismétlik a múlt héten oly nagy sikert aratott Charley nőnjét, melyet közönség és sajtó egyhangulag nagy elismeréssel fogadtak, valamint a Két tacsó című látványos francia drámát, mely Párisban már az ezredik előadást is megérte s melyet a Népszínház is elő fog adni a következő szeziónban.

Premiére számba menő operett reprise lesz a csütörtökön színe kerülő Páros szöktetés, Simon Kálmánnak és Sebesi Samunak pompás két felvonásos operettje. Az operette, mely annak idején oly nagy tetszést aratott, most egészen új szereposztással fog színe kerülni. A négy nő főszerepét Forrai F. Turchányi O. Váradiné és Havasi Sz. a férfi szerepeket: Mezei, Kassai, Rózsahegy és Leóvay játsszák.

Az operette után még Murai K. kedves egy felvonásos vígjátékát, a Virág fakadást adják.

A 3 Kázmér Beüthy László kedvelt énekes bohózatá hétfőn fog színe kerülni. A bizkitőbb amerikai miss, Aldor Juliskának legjobb szerepe. Az ifjú menyecskét Turchányi Olga adja.

E. Kovács Gyula rekedtsége miatt, szerepét a Keresd a szíved mai előadásán Janovics J. vette át.

Heti műsor.

Hétfő: A 3. Kázmér.

Kedd: Charley nőnye.

Szerda: Két tacsó.

Csütörtök: Páros szöktetés operett. Virágfakadás vígj.

Péntek: Trilby.

Szombaton: Dráma a tenger fenekén.

Vasárnap: Bukov, a székelyek hőhéra.

IRODALOM.

A ki másra gondol.

— De Gerando Antonina legújabb műve. —

Azok közül, kik a mai nevelési rendszer megváltoztatásával, a nevelés eszményibb alapokra fektetését tűzték ki célul, alig köszönhetünk annyit valakinek, mint De Gerando Antoninának. Most, midőn legújabb művének előszavában ezt olvassuk: „Ez egész életemnek, gondolkodásaimnak, tapasztalataimnak összege“, a legnagyobb érdeklődéssel olvastuk át annak minden lapját, mert a ki a köztgyekek, a háza és a haladás érdekeinek szentelte egész életét, annak egy könyvbe összefoglalt tapasztalatai méltó figyelmet érdemelnek.

„A ki másra gondol“, ez fejezi ki a könyv czimlapján azt az elvet, melynek alapján az felsőbbrendű társadalom jöhet létre. Az önzetlenség és önfeláldozás képezi alapkövét a műveltségnek s az emberi nem folytonos fejlődésének: ebből az alapelvekből kiindulva bemutatja De Gerando e két eszményi alkalmazását az emberi élet minden nyilvánulásánál, az emberi élet különböző körülményei között, rámutat a mai nevelési rendszer hibáira, s kijelöli: miként lehetne önfejlődő, önzetlen társadalmat nevelni?

A De Gerando fejtegetéseinek különösen az közönség érdeklődését, hogy nem be-

szél általánosan a nevelés elveiről, hanem a társadalom egyes osztályait mutatja be előttünk, azoknak minden hibáival és ferdeségeivel. Rámutat aztán a hibák és ferdeségek egyedüli szülő okára: a rossz nevelésre.

És esoda e, ha e közben erős kritikát kell gyakorolnia a mai nevelési rendszer felé. Mert bizony a mai neveléssel, hova tovább nem tud az ifjúság önzetlen lenni, nem tud saját énjén kívül élni, nem tud szeretni, s nem tud lelkesedni valami magasabb czélért, szóval a mai ifjúság nem tudja megtalálni az élet költészetét: mert esze, szíve és jelleme nem fejlődött összhangban. És ebből származnak aztán a társadalom összes ferdeségei.

S ha a szerző ennek okát a nevelésben keresi, ki is mutatja a nevelés és tanítás hibáit. Ma már a nevelés és tanítás csaknem iparrá vált. A nevelésben hiányzik a szeretet; a tanítás pedig az unalmas chablon áldozata, merev systémák és rendszerek mindezt. És ez a nemzedék, a melyet így tanítottak, nem is fog nagyot véghezvinni. Mert a lélek nélküli, szeretet nélküli tanítás nem növeli a teremtő erőt. És szépen fejti ki De Gerando, a tanítás elvét e szavakkal: „A szeretet az egyedüli teremtő erő a világban“. A szeretet ad szárnyat a tanításnak, elveszi a tudományok súlyát, mert megtalálja a dolgok lékét, azzal világítja meg magát a növendékek lelkét, mielőtt a tudományok keserű kérgén hagyná őket a sötétben és tudatlanságban rágódni.“

És De Gerandonak igaza van, mikor ezeket az elveket hirdeti: vajha tapasztalatainak és helyes megjegyzéseinek lényege, mely művében is van tevé, érvényesülhetne a magyar tanrendszerben, mert akkor a haladás, a nemzet fejlődése biztosítva volna.

A szerző ezen művét igazán nemes szándék és hazaszeretlet sugallta, s a tanügyek iránti önzetlen lelkesedés. Bár néha erősek is kijelentései, melyeket a mai tanrendszerről tesz, a mint maga mondja utószavában, sérteni nem akart, csak megutáltatni azt, a mi a haladást hátráltatja. Szavainak azonban kiváló súlyt kölcsönöz az a körülmény, hogy könyvében egyetlen szó sincs, mely eddigi nevelési elveivel és cselekedeteivel összhangban ne volna.

(B. Á.)

Az asszony.

(Románca.)

... És szolt az asszony: „Vigy el édes Utazni szép, kies vidékre!“
Felelt a férj: „Hogyné, elviszlek, Nyáron sétálni, télen jégre!“

„Oh, édesem, — mondá az asszony, — Beteg vagyok, nagyon beteg....
Füddre vágyom, mert tudom, hogy Csupán a fürdő gyógyít meg!“

„Jó kedvesem, — válaszolt a férj, — A Szamos vigan csörgedez,
Vagy menj a Nádas patakába,
A melyk több örömet szerez!“

S az asszony a gunyos szavaktól
Azt hiszték, hogy megtörtött: ....?
Dehogy! Ismeretlen tétessel,
Egy bus ószi nap megszökött.

Szerkesztőségi üzenet.

Emke tag. Az Emke ügyében feltett kérdésekre feleletek még mindig küldhetők. Fontosnak tarjuk, hogy minden érdeklődő hozzá szóljon az elnök választás kérdéséhez s azokhoz a pontokhoz, melyek az egylet fenntartásának és feladata pontos betöltésének mintegy biztosítékát képezik. Fontos mostan különösen a november 14. előtt közgyűlés az, hogy a vélemények kicseréltesse az ügy iránt érdeklődők netáni javaslatiainak kifejezést adhassanak. A beérkező feleleteket közre adjuk ezentúl is.

B. Ö. Omikron. Hátszég. Sajnáljuk, hogy későn vettük a tudósítást, de már tegnapielőtt közöltük az ünnepély lefolyását.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék“ táviratai, telefon tudósításai, és sürgöny-levelei.)

Jósika miniszter Bpsten.

Bécs, szept. 18.

Jósika báró miniszter vasárnap Budapestre érkezik.

Péchy Tamás meghalt.

Budapest, szept. 18.

A nagy idők egy kiváló tanuja Péchy Tamás meghalt.

Péchy Tamás, mint honvédtiszt a szabadságharcban karddal szolgált a hazát.

Az alkotmány helyreálltával részt vett a köztgyekek kitérésében. A Tisza vera óta a szabadelvű pártnak volt tevékeny tagja. Huzamos ideig volt a ház elnöke, a hol szigorú igazság szereteteért minden párt tiszteletét, becsülését kivívta.

Az egyház politikai okok miatt elhagyta az elnöki széket, kilépetta szabadelvű pártból.

1893 év végén a kolozsvári honvédegyelet ajánlatára megválasztották a honvédegyletek orsz. bizottsági elnökének. E megbízásnak nagy buzgalommal felelt meg.

Trónörökös házassága.

Budapest, szept. 17.

A trónörökös házasságát felhivatalosok utján ismét igyekeznek haborgatni. A hírszerint Ferenc Ferdinánd, ki jelenleg Mansworthan mellett egy vadászlatban időzik, szept. 19-én Budapestre jön.

Nyilvánvaló tehát, mondja a dementi, hogy Ferenc Ferdinánd nevével egy szédelgő élt vissza, a ki elbolondította a Guszmann családot.

A dementi szerint a szédelgő neve Arend dr. egy amerikai leánykerekedő. Azt is jelenti, hogy Arend dr. a fiatalabb leányt Elisát is magával akarta vinni, de nem sikerült. A néjének negyvenezer márkája volt, melyet valószínűleg magával vitt.

Kazánrobbanás.

Pasiag, szept. 18.

Borzasztó kazánrobbanás történt. Három ember meghalt, hárman könnyen, egy súlyosan megsebesült.

Andree léghajója.

Pétervár, szept. 18.

Kratnojarksból jelentik, hogy e hó másodikán roppant magasságban Andree léghajóját látták.

Uj villamos vasut.

Budapest, szept. 18.

Több vállalkozó egy villamos vasut létesítésén fáradozik, mely Budapestet Váczmal és vidékével kötni össze. A kereskedelmi miniszter már ki is adta az előmunkálati engedélyt.

Az ellenzék és a német császár.

Budapest, szept. 18.

Azon alkalomból, hogy ő Felsőge magyar területen fogadja császári vendégét az ellenzéki pártok tagjait tömegesebben vesznek részt a fogadásnál, s a tagok nagy része vasárnap érkezik a fővárosba.

II. Béla király temetése.

Budapest, szept. 18.

II. Béla csontjainak temetése, a mint a „Kel. Ért.“ jelenti, még ez évben okvetlenül megtörténik. Dr. Török Aurél egyetemi tanár jövő héten lefőnyképezeti az elhunyt király csontjait, s azután a miniszterelnökség utján lépéseket tesznek az ő Felsőge által felajánlott adománynak a temetés költségeire leendő kiutalványozása végett. A temetésnél az ünnepi menetet mellőzni fogják, a szarkófagot a Mátyás-templomban állítják fel, s a hivatalos lepecsételés után a vonatkozó jegyzőkönyveket az országos levéltárban és a nemzeti múzeumban helyezik el. A temetés napján a Mátyás-templom sirboltját — hová a csontokat temetik — kilágitják, hogy a közönség is megtekinthesse.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felelős szerkesztő és lap tulajdonos:

MAGYAR MIHÁLY.

NYILTÉR.*

Folyó hó 14-ikén az Ellenzék 208 ik sz.-ban egy közlemény jelent meg a közönség köréből, a mely társaságunkat súlyos elbírálás alá veszi.

*) E rovat alatti közleményekért semmi felelősséget nem vállalunk.

Nem az első eset, hogy a dunántul lakó gazdák nálunk, a királyhágon innen panaszkodják el sérelmeiket s így azt hisszük, tisztában van a t. cz. közönség azzal, hogy ezen közlemények megjelenését egy városnyitársaságnak köszönhetjük, a mely a sütséget felhasználva biztosabbnak tartja lát, hatlanul lőveit ellentünk elcsútni. Fáj neki-hogy társaságunk működése óta kénytelenítve van diját felére, sőt negyedére annak leszállítani, a melyet eddig mint hazafias vállalat s a birtokosság legönzetlenebb szolgálja használt.

Ezen közlemény azonban ezéjét tévesztette, a mennyiben beuntunk válasza köteleve, egy olyan biztosítási utjátunkat vagyunk kénytelenek most a sajtó útján is ismertetni, a mely a gazdaközönség által nagy örömmel fogadtatott, fel is használtatott, de csak az illetékes közönséggel lett közölve, a nélkül, hogy az utját dicsősége jutalmára vágyunk volna. Eltérőleg, a hosszú időn át szedett uzsora dijakról, leszállítottuk dijjainkat a minimumra, p. o. a szőlő és dohány diját 10 ft-ról 4 ft-ra stb. oly módon, hogy ezen dij kár esetében kétszeresen után volt fizetendő, azaz a kártérítési összegből levonattott, a mig ellenesetben csupán az alapdíj fizetett. Tehát csak azon felek fizették az eddig használt magas dijat, a kiknek káruk volt s így tulajdonképp csak valamivel kevesebb kártérítést kaptak.

A mi a kár felvételét illeti, társaságunk ugyan olyan szabályok szerint rendezi azokat, mint valamennyi többi társulat, tehát ugyanazon jogorvoslatot élhet a fél nálunk is, mint máshelyt, mivel ezen szabályokat a keresk. törvények állapítják meg. Ha ezt elmulasztja, arról mi nem tehetünk. Különböben is, ha 5000 jégkárosult fél nincs is mind megelégedve, ez könnyen érthető a logikaismeretesebb eljárásánál is.

Mi ezen választunkat feleink megnyugtatósáért irtuk, hogy lássák miszerint társaságunk a mint eddig ezután is mindig arra fog törekedni, hogy szolid alapon cúlus eljárással bizalmukat nem csak kiérdemelje de meg is tartsa.

Tisztelettel

A Hazai általános biztosító részvénytársaság erdélyrészi vezérképviselőse Kolozsvárott

Másolat.

Köszönnő nyilatkozat.

A Hazai általános biztosító társulatnál f. év tavaszán biztosított terményeim részben leégtek. Fenti társaság ezen káromat a bejelentés után rövid időre megbecsülte, s károm kiegyenlítésében 1852 frtot állapított meg, a miért elismerő köszönetemet fejezem ki, s a társulatot minden birtokos társamnak a legmelegebben ajánlom.

Maros-Bergenyse.

Nagy Dénes s. k.

Helybeli biztosító intézet oly hivatalnokot keres, a ki az irodában önállóan dolgozni tud.

Ajánlatok „Pax“ alatt a lap kiadó-hivatalába kéretnek.

Hirschfeld Györgyné

Női pipere és divattermében

a legújabb női ruha szövetek, hozzártató díszek,

ugyszintén

gallérok és jaquettek

megérkeztek.

Kéri a n. é. közönség becses látogatását.

(1—2)

Két anyátlan kis gyermek gondozására egy éltesebb asszony kerestetik, teljes ellátás és fizetés mellett. Cím a kiadóhivatalban.

SÁMSON JAKAB

férfi-szabó, Kolozsvári, Beltorda utca 2. sz.

A NEWYORK SZÁLLODA MELLETT.

Bovásárlási utamról megérkezve, tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy fáradtságot nem kimélve, megszereztem egy legújabb divatu kül- és belföldi szöveteket, valamint tanulmányoztam a legújabb szabásokat.

Tekintetbe véve dusan felszerelt raktáromat, abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb igényeket is képes vagyok kielégíteni.

Hivatkozva a nagyrődemi közönség eddigi pártfogására, kérem azt részemre tovább is fenntartani.

Áramigen mérsékelték; elvém: kis házszonnal nagy forgalmat elérni.

A n. é. közönség b. pártfogását kérem tisztelettel

(2—3)

Sámsón Jakab.

férfi-szabó.

Friss hal!

Mindennap friss

Fogas, Kecsege, Harcsa és Ponty

s másféle halak kaphatók

Kolozsvárt, belközéputca 33. sz. n.

Hirdetések.

Sz.: 23478 - 897.

755. 1-3.

Haszonbéri hirdetés.

Kolozsvár sz. kir. város tulajdonát képező Apahida község szomszédságában fekvő „tarsai praedium” Kolozsvárt a városház közgyűlési termében 1897. évi Október 7-én d. e. 10 órakor tartandó nyilvános árverésen 6 évre haszonbérbe adatik.

A bérlet tárgyát képezik:

- A város határán Apahida község szomszédságában fekvő kocsma-ház, ezen a telken levő gazdasági épületek, és a mellette levő 7 holdnyi föld.
- Az országúttól jobbra eső 33 holdnyi földterület.
- Apahida községben a berekben levő 5 holdnyi szántó és kaszáló és végül:

d) Ugyanott a községben levő helyő pusztai telek.
A haszonbéri idő kezdődik 1898 évi Martius 1-én és tart 1904. évi Martius 1-ig vagyis 6 egymásután következő évig.
Kiküldési ár eddigi évi bérösszeg 451 ft 20 kr., azaz Négyszázötvenegy forint 20 kr.

Az árverés szóbelileg történik, de írásbeli zárt ajánlatok is elfogadhatók az árverés előtt sőt árveréskor is a szóbeli ígértet megtételéig.

Ugy a szóval mint írásban versenyzőnek bánatpénzül a kiküldési ár 10%-át kell készpénzben mellékelnie.

Az árverési szerződés és feltételek a városház 7. számú szobájában hivatalos órák alatt birtokor megtekinthetők.

Kolozsvár sz. kir. város Tanácsának 1897 évi szeptember 14-én tartott üléséből.

Szavcsina Géza,
h. polgármester.

Sz.: 1153 - 897

758. (1-1.)

bvgrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy a Kolozsvárvárosi kir. járásbíró 1897. évi 11786 sz. végzése következtében Kiss Ernő javára Steigenberger Armin ellen 152 ft s. jár. erejéig 1897. június hó 19-én foganatosított költési végrehajtás útján felül lefoglalt és 3022 ft 60 kr-ra becsült bútor, ruha, evő-eszközökből álló ingóságok nyilvános árverésen eladhatók.

Mely árverésnek a Kolozsvár városi kir. bíróság 18500-897. számú végzése folytán 152 ft tőke-követelés, ennek 1896. évi október hó 29-dik napjától járó 5%, kamatai és eddig összesen 28 forint 95 kr-ban bíróság már megállapított költségei erejéig Kolozsvárt nagy-utca 12. a. szám alatt leendő esküvőjére 1897. évi szeptember hó 20-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében kézpénzfizetés mellett, a leg-többet ígérő-nek becsáron alul is elfognak adni.

Kelt Kolozsvárt, 1897 évi augusztus hó 26 napján.

PAP JENŐ
kir. bírósági végrehajtó.

Több főuri háznál alkalmazott

KOCSIS

alkalmazást keres kettős avagy 4-es fogathoz.

Hol aztán neje is, mint

MOSÓNÓ

alkalmaztassék.

(756. 1-1)

Czím a kiadó-hivatalban.

Más vállalat végett
kissebbrendű szálloda

1898 január elsejétől átadandó,

teljesen berendezve, vagy azonnal is átadható.

Legjobb forgalmu helyen Kolozsvárt.

Bővebb czímet a kiadó-hivatal ad. 750. 2-2.

Hölgyek figyelmébe!

Tudatom a nagyérdemű hölgyközönséggel, hogy Bel-magyar-utca 25. szám alatt

Szalont

nyitottam, és a legelegánsabb női kalapokkal szolgálhatok. Valamint alakításokat és díszítéseket is el-vállalok.

741. 5-5.

Schauer Sidi.

Pianino

megvételre kerestetik.

Czím alsószén-utca 4/a.

ÖNKÉNTES URAK FIGYELMÉBE!

Teljes felszerelés 80 frttól 200 frtig.

Szakzszerű és személyes vezetésem alatt katona szabó üzletben, minden fegyvernemhez tartozó önkéntes urak a fennálló szabályok szerint és izlésesen 80 frttól 200 frtig felszereltetnek.

Mint tanult katona szabó 1866. év óta működök Erdélyben, ez előtt mint honvédkörletti most az 51-ik sor és 12-ik tüzérezred szabója. Minden egyes ruhadarabot magam szabom, próbálom és az én személyes felügyelete alatt készül el!

Képes vagyok tehát minden e szakmába vágó igénynek legjobban megfelelni, miért is becses rendelvényekkel megbízni szíveskedjenek.

Kiváló tisztelettel:

SEBESTA J.

698. 6-x.

egyenruha és polgári szabó, Hid-utca.

ADLER SÁMUEL, Belközép-utca sarkán.

Értesitem a nagyérd. közönséget, hogy az alatt jelzett burgonya-fajok, u. m.:

Haupe burgonya (fehér)	frt 3.—
Rózsza	frt 3.50
Sárga	frt 3.75

100 kg-ént üzletben kaphatók.

Egyszersmind figyelemztetem a n. é. közönséget, hogy az Erdélyben termelt burgonya a sok esős és következtében nem oly ép és egészséges, mint az általam árusított Magyarországi homokban termelt burgonya, mely által az is különösen kiváló, hogy tartóképesége folytán a téli időnyre is eltehető annélkül, hogy romlásnak lenne kitéve.

Teljes tisztelettel:

Nagyobb vételnél átvevőhöz.

ADLER SÁMUEL, Belközép-utca sarkán.

A költőzködési időny alkalmából van szerencsém a nagybecsű közönségnek figyelmébe ajánlani az

Első kolozsvári

lakás- és ablak-tisztító- valamint

padló-beeresztési vállalatomat,

mely elvállal helyiségekben, új és régi lakásokban ablakok, üveg-tetők, tükrök, tükör üvegek tisztítását, ablak-rámák, falak kapuzatok (Portalek) lemosását, pallók felsúrolását, beeresztését, felkefélesztését és fényezését. Papír-kárpittal bevont mennyezetek (Plafon) tisztítását és leporolását, függönyök, szőnyegek, butorok kiporolását és tisztítását, ablak-redőnyök mosását és az ezzel járó ki- és beakasztásokat, ugyisint függő-lámpák, (csillár-
rok), ájtó és ablak-kilincsek tisztítását stb. Ugyisint poloskák- és svábbogarak teljes kiirtását.

Mintán vállalatom csakis e szakmában jártas és teljesen kiképzett munkásokkal rendelkezik, azon helyzetben vagyok, hogy t. cz. megrendelőim bármely magas igényeit is kielégíthetem.

Számos pártfogásért esedezik

teljes tisztelettel

Ornstein Ignác vállalkozó,
belmonostor-u. 12.

752. 2-3.

MEZŐGAZDASÁGI BANK

ÉS

takarékpénztár részvénytársaság

Kolozsvár, J 6 k a i-utca 3. szám, emelet.

Betétek után naptól-napig

5% kamatot

fizet a tőke kamatadót is az intézet saját-ból fizeti, úgy, hogy a betevő tiszta kamatot élvez.

BETÉTEK

rendszerint felmondás nélkül fizettetnek vissza.

Minden a bank és takarékpénztári ügyletekre vonatkozó felvilágosítással szívesen szolgál

676. 5-5.

az igazgatóság.

FELHIVÁS!

FRANK KISS JÁNOS FIAI

ÜVEG ÉS PORCELLÁN KERESKEDÉSÉBEN

Kolozsvárt, Főter 33. sz.

Az üzlet felosztása miatt

mélyen leszállított árak!

Van szerencsém a n. é. közönség becses figyelmét felhívni, hogy a beállított gyümölcs időnyre dusan felszerelt nagy raktárunkban a közönséges és jobb fajta befőttes, dunsztos és ugorkás üvegek kiváló mélyen leszállított árakban szereshetők be.

Nem különben a kipróbált s eddig a legjobbnak bizonyult szabadalmazott légmentesen záró befőttes, dunsztos- és ugorkás üvegek tetemesen olcsóbban kaphatók.

Sör, Liqueur, Viz, Bor és Compot készletek valamint az itt fel nem sorolt cikkek is feltűnő olcsó árban szá-míttatnak.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Tisztelettel

464 18-x.

Frank Kiss János fiai.

ELADÓ BIRTOK.

Alsó-Fehérmegyében

a Tövisi vasuti állomástól 10 percnyi távolságra fekvő

Diód községben

300 holdas tagosított

757. (1-4)

eddig házilag kezelt

birtok eladó.

Gyönyörű lakás, nagy kertben, kitűnő levegő, kitűnő gyümölcs és szőlő-termő hely.

Értekezhetni Gaal Béla tulajdonossal Diódon u.p.: Tövis.

Ügynökök kizárva.

NAGY SZŐLLŐ RAKTÁR!

A nagyérdemű közönségnek szíves tudtára kívánom hozni, — hogy szeptember hó 19-től a naponként érkező friss hírneves csemege-szőllő, dinnye, barack- és más gyümölcs raktáromat

Ifj. Pere István

fűszerkereskedőnek átadtam további eladás végett.

(Hid-utca 29. szám. Postával szemben.)

A honnan is az ezután érkező szőlő küldeményekből az általam mérsékelt 32 kr. árban, kis és nagymennyiségben a legnemesebb faj csemege-szőllők mindig kaphatók.

Midőn köszönetet mondok az igen tisztelt pártoló vevőimnek, — egyúttal kérem becses bizalmukkal engem továbbra is megtisztelni.

Kiváló tisztelettel

754. 2-2.

Kondor Kálmán

Debreczeni nagy szőlő- és dinnye termelő.

A legértékesebb és legkedveltebb

Kolozsvárt, Főter 9. sz. a.,

(a báró Jósika-palotában)

NAGY JÓZSEF

és az alatt (1852. év óta) formálé

ÉKSZER-ÜZLETBEN,

a mely különös gondot fordít arra, hogy árul a legjobb minőség és a legszolidabb árak mellett a legkényesebb igényeket is kielégítő kiváló izlésessel s az időnkénti újdonságokra való figyelemmel legyenek megválasztva, mindennemű

drágakő-, gyöngy-, email-, arany- és ezüst árak

a legjutányosabb áron és legdusabb választékban kaphatók.

Kiválóan nagy raktár: gyűrűk, fűgők, karékok, hajtók, bro-sok, mellűk és amulettokban, colliet, zsuzuk, női- és férfi órák, lorgnet, óra és nyak-láncokban; továbbá ezüst asztalkészletek, asztaldíszek, evőeszközök, kelyhek és serlegekben, tálcák, kannák, poharak, gyertya-tartók, zsirandók, ezüst fogantyús sáta-pálcák, dohány és szivartárcákban stb. stb.

Elvállal az üzlet és kiváló gondúval teljesít mindennemű — e szakmába vágó — javításokat.

Teljes értékben megvesz vagy új áruval becsor-
rel régiségeket, valamint ócska arany- és ezüst tárgyakat és törmeléseket.

Vidéki megrendeléseket — nagyszámú vidéki vevőire való tekintettel — a legpontosabban teljesít.

376. [19-20]

Legjutányosabb és legdusabb

HORVÁTH BOLDIZSÁR

ELSŐ ERDÉLYI CZIMBALOM-KÉSZÍTŐ

KOMÁLALJA-UTCA 11. SZÁM, KOLOZSVÁRT.

Több kiállításon nyert kitüntetést.

1878 Békés-Csabán
arany oklevél
1883 Gyulán
bronz érem.
1887 Décsen
bronz érem.

1881 Debrecen
bronzérem és állami
jutalomdíj
1888 Kolozsvár
közreműködési közönség
otmány és jutalomdíj.

Van szerencsém felhívni a nagyérdemű műértő közönség becses figyelmét, 18 ik éve küzdésem és szorgalmam által abba a helyzetbe jutottam, hogy képes vagyok bármiféle czimbalmot készíteni.

Feneknélküli saját találmányom, melynek hangja szakértők előtt elismerést nyert, finom dallamos és esengő hangjárt. Készíték nép-zenekarba is 60 frttól 80 frtig. — Javításokat úgy helyben mint vidéken, penten elkészítek.

Jelenleg készlet czimbalmainat ajánlom 30 frttól 200 frtig. Saját készítményeim fonott (Bassus) hurjaimal 15 krtól 20 krig. Ugyisint izléses czimbalomverő fűmat különböző fűkél 1 forinttól 2 frtig.

Alázatosan kérve a nagyérdemű műértő közönség becses pártolását Kém tisztelettel

674. (3-8)

HORVÁTH BOLDIZSÁR.